

Maakuntahallitus 24.3.2025
Maakuntajohtaja Jyri Arponen
§ 3 Ajankohtaiset asiat

Puoliväliriihessä linjattava kasvua välillisesti vauhdittavista toimista

Varsinais-Suomi odottaa hallituksen puoliväliriihestä eli niin sanotusta kasvuriihestä kasvua välillisesti vauhdittavia päätöksiä. Varsinais-Suomi ehdottaa muun muassa Suomen kasvukolmion kytkemistä osaksi Tukholman talousaluetta selvittämällä kiinteätä Helsinki-Turku-Tukholma-yhteyttä. Kiinteä yhteys yhdistää Pohjois-Euroopan kolme pääkaupunkia Helsingistä Tukholman kautta Kööpenhaminaan. EU:n liikenne- ja kilpailukyky politiikan painopisteen siirtyessä yhä vahvemmin kasvua tukeviin maiden välisiin yhteyksiin ja läntisten yhteyksien vahvistamiseen, ovat rajat ylittävät hankkeet tärkeä osa Suomen strategista liikennepolitiikkaa.

Hallituksen puoliväliriihen yhteydessä odotetaan linjauksia myös henkilöjunaliikenteen ostoliikennekehityksestä. Hallitusohjelman kirjaukset henkilöjunaliikenteen kilpailun lisäämisestä edellyttävät valtion ostoliikenteen uudistamista. Nykyisen liikenne- ja viestintäministeriön ja VR:n välisen ostoliikennesopimuksen päätyminen ja uusien sopimusten kilpailuttaminen mahdollistaa ostoliikenteen laajennuksen. Varsinais-Suomi on tällä hetkellä ainoa Etelä-Suomen maakunta, joka ei kuulu Etelä-Suomen ostoliikenteen piiriin. Alueellista junaliikennettä tuetaan Helsingin, Tampereen, Lahden, Kouvolan ja Kotkan muodostamalta alueella. Liikenteen laajentaminen edellyttää ostoliikennekehityksen kasvattamista nykyisestä vuotuisesta 35 miljoonasta.

Saaristomeren tilan parantamiseksi ja ravinteiden kierron vauhdittamiseksi ehdotetaan teknologianeutraalin ravinnekiertotuen käyttöönottoa. Jatkotoimena kierrätyslannoitemarkkinoiden kehittymiselle on tarpeellista selvittää myös muita ohjauskeinoja, kuten lannan kuljetustukea. Nykyistä laajempi ravinteiden kierto palvelee vesistöjen lisäksi maatalouden satovarmuutta ja lannoitteiden omavaraisuutta.

Valtiovarainministeriö julkaisi esityksen valtion talouden kehyykseksi 13.3. Hallitus neuvottelee julkisen talouden suunnitelmasta puoliväliriihessä 22.–23.4.

Lisätiedot: vt. edunvalvontajohtaja Malla Rannikko-Laine, p. 040 721 3429

Varsinais-Suomi maan kärkeä EVP-vertailussa

Konsulttitoimistot FCG ja sen osana toimiva MDI ovat yhdessä kehittäneet Elinvoima, vetovoima ja pitovoima -indeksin (EVP-indeksi), jonka tavoitteena on tarkastella kokonaisvaltaisesti sekä alueiden elinvoimaa että veto- ja pitovoimaa. EVP-indeksin vuoden 2024 tulokset julkaistiin helmikuussa.

EVP-indeksi on lähtökohdiltaan kuntavertailu, mutta sen avulla voidaan tarkastella myös eri maakuntien vahvuuksia elinvoiman, vetovoiman ja pitovoiman näkökulmista. Varsinais-Suomi näyttää maan toiseksi vahvimpana alueena vertailtaessa kuntien EVP-indeksipisteiden keskiarvoja maakunnittain. Varsinais-Suomen edellä on vain Uusimaa, joka on EVP-mittarilla selvästi Suomen vahvin maakunta. Varsinais-Suomen perässä tulevat niukasti Pohjanmaa, Lappi ja Pirkanmaa.

Pelkän kuntien elinvoiman näkökulmasta tarkasteltuna Pohjanmaan kiilaa Varsinais-Suomen edelle toiselle sijalle. Muuten maakuntien järjestyksessä ei ole suuria eroja. Veto- ja pitovoimalla tarkasteltuna Varsinais-Suomi sen sijaan on toisella sijalla niukasti Pirkanmaan edellä. Varsinais-Suomen kunnat ovat siis kansallisessa vertailussa keskimäärin vahvempia veto- ja pitovoiman kuin elinvoiman näkökulmasta.

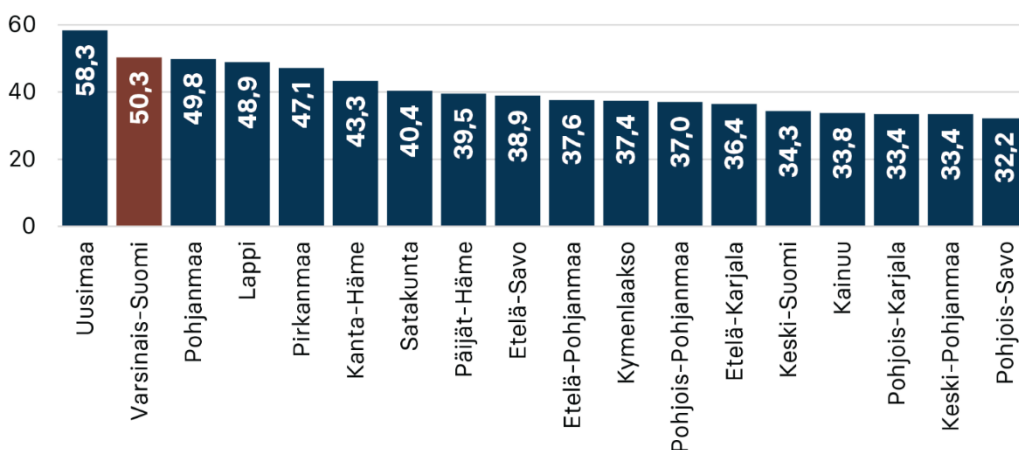
Kun keskiarvojen sijaan tarkastellaan maakuntien heikoiten ja vahvimmin pärjänneitä kuntia, kuva muuttaa melko paljon. EVP-vertailussa Varsinais-Suomen heikoimmalla kunnalla oli kaikkien maakuntien vertailussa korkeimmat indeksipisteet. Toisin sanoen Varsinais-Suomen kunnat ovat varsin tasavahvoja EVP-vertailussa, eikä yksikään kunta jää voimakkaasti jälkeen muista. Sen sijaan EVP-indeksin maksimi-arvojen vertailussa Varsinais-Suomi jää neljännelle sijalle, eli koko maan terävimmässä kärjessä olevat kunnat eivät löydy Varsinais-Suomesta.

Kunnittain tarkasteltuna EVP-indeksi on korkein Turun seudun ydinalueella Kaarinassa, Turussa, Raisiossa, Naantalissa ja Liedossa. Elinvoimaindeksillä tarkasteltuna ydinkaupunkiseudun kehyskunnat pärjäävät hyvin. Lieto on EVP-tarkastelussa maakunnan elinvoimaisin kunta. Sen sijaan Veto- ja pitovoiman näkökulmasta Turulla on keskuskaupunkina selvä ykköspaikka, kun elinvoimavertailussa Turku oli vasta yhdestoista. Turulla on siis kehitettävää elinvoiman osalta. Tosin Pirkanmaalla tilanne on hyvin samankaltainen, ja Tampere pärjää huomattavasti paremmin veto- ja pitovoimaindeksillä kuin elinvoimaindeksillä tarkasteltuna.

EVP-indeksi muodostuu kahdesta osa-alueesta: elinvoimaindeksistä sekä veto- ja pitovoimaindeksistä. Indeksini muodostettu alueiden elinvoimaisuuteen ja vetovoimaisuuteen ja pitovoimaisuuteen liittyvien 20 avainmuuttujan avulla. Indeksini voi tutustua MDI:n sivuilla: mdi.fi/evp-indeksi/.

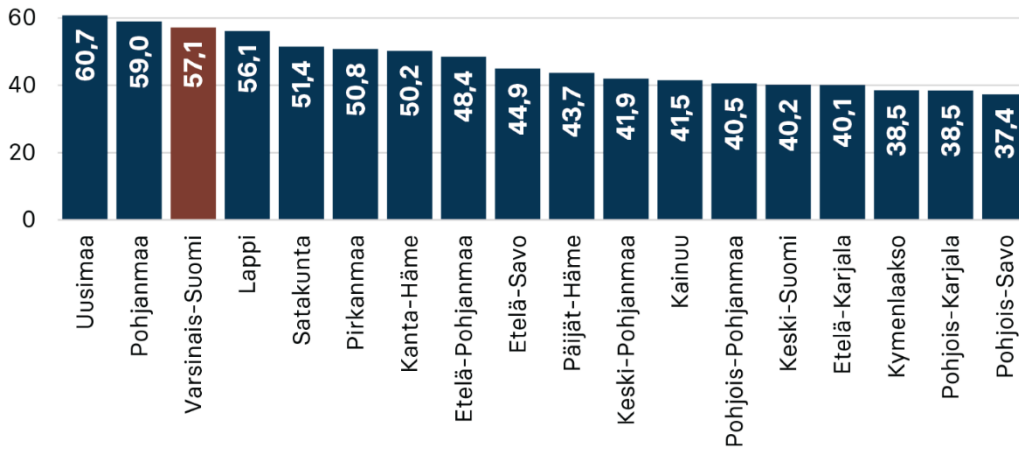
Lisätietoja: tietopalvelupäällikkö Antti Vasanen, p. 050 410 2294

EVP-kokonaisindeksi maakunnittain (kuntien keskiarvo, 2024)

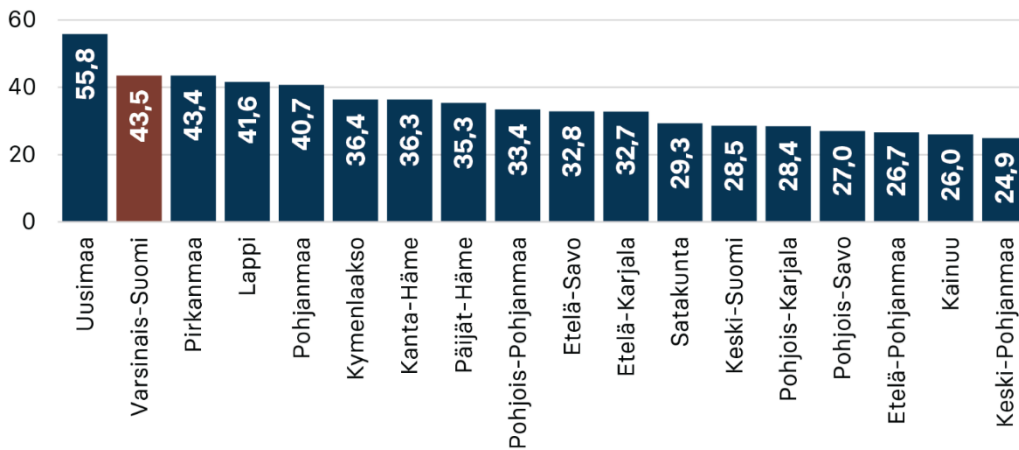

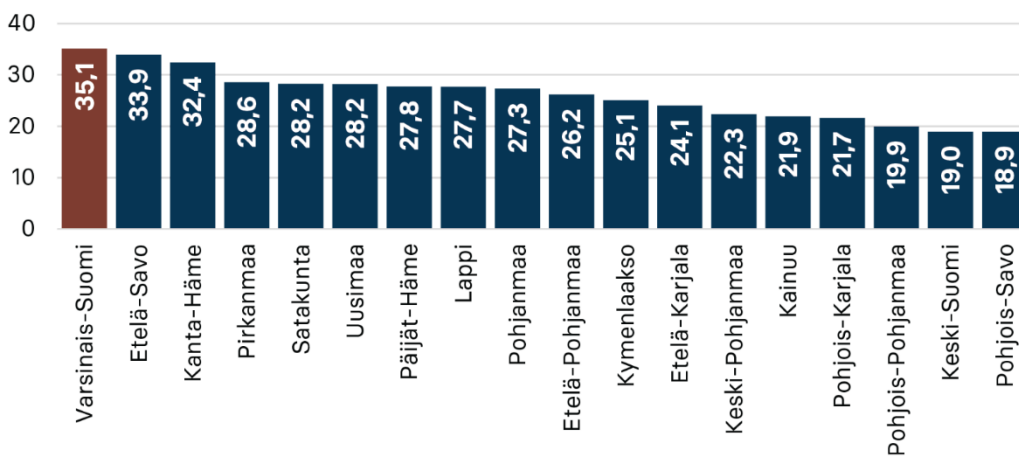
Elinvoimaindeksi maakunnittain (kuntien keskiarvo, 2024)

Veto- ja pitovoimaindeksi maakunnittain (kuntien keskiarvo, 2024)

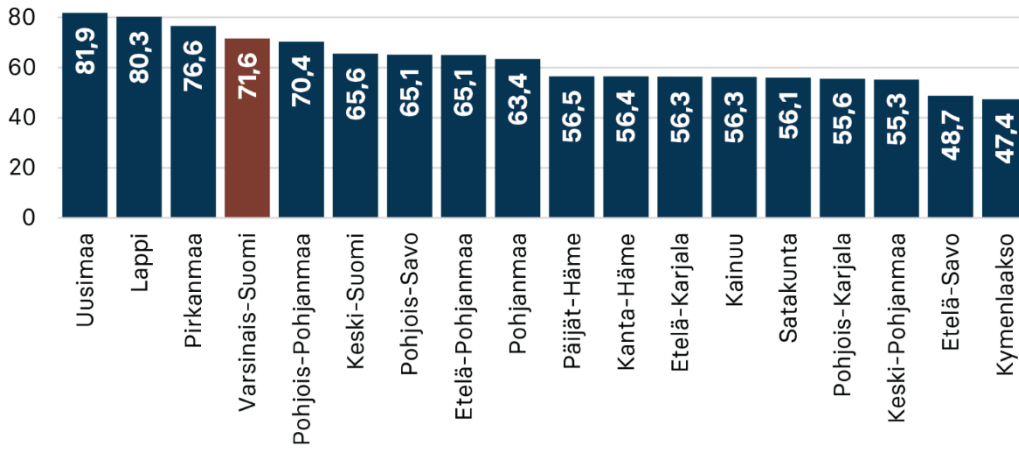

EVP-kokonaisindeksi maakunnittain (maakunnan heikoin kunta, 2024)

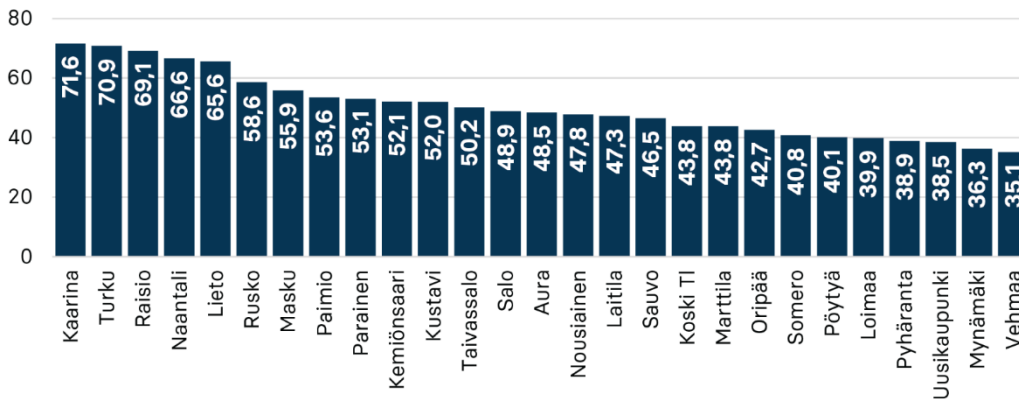

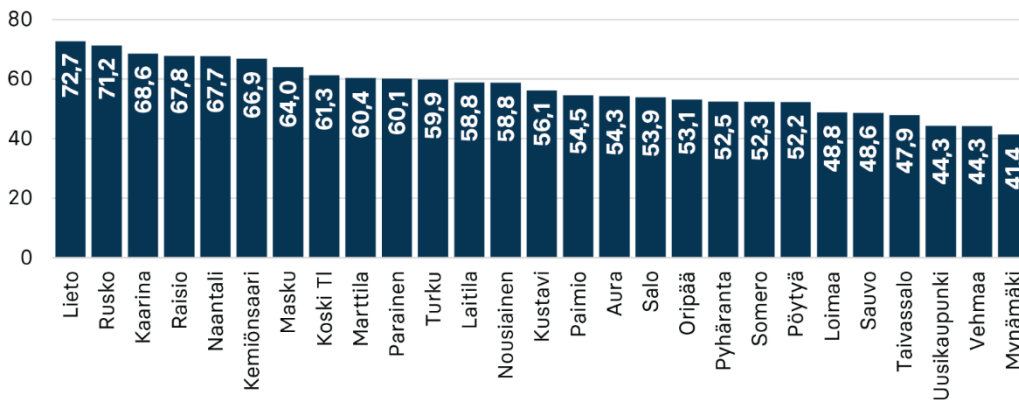
EVP-kokonaisindeksi maakunnittain (maakunnan vahvin kunta, 2024)

EVP-kokonaisindeksi Varsinais-Suomessa (2024)

Elinvoimaindeksi Varsinais-Suomessa (2024)

Veto- ja pitovoimaindeksi Varsinais-Suomessa (2024)

